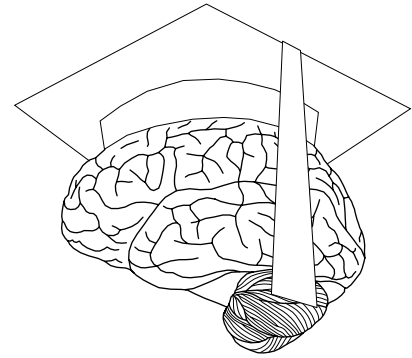

Izobraževanje in poklicna pot

Kadar študentje razmišljajo o poklicni poti v znanosti, jim domišljija velikokrat slika le podobe belih plaščev in laboratorijev. Upamo, da je ta knjižica pripomogla razbiti nekatere stereotipe, razkriti raznolike vidike nevroznanosti ter prikazati, kako lahko spoznavanje z možgani na številne načine vpliva na življenje ljudi. Nevroznanost ponuja številne vznemirljive poklicne priložnosti od laboratorija do bolnišnice in na raznolikih drugih področjih življenja tako doma, v Sloveniji, kot tudi marsikje v tujini.

Univerzitetni programi nevroznanosti

Dandanes številne univerze po svetu ponujajo dodiplomske programe nevroznanosti, pogosteje pa programi nevroznanosti sledijo predhodnemu študiju s področij biologije, fiziologije, farmakologije, medicine ali psihologije. Koristno je lahko tudi znanje genetike, biokemije in molekularne biologije.

V Sloveniji se organizirani pouk nevroznanosti na Univerzah odvija predvsem v okviru podiplomskih programov, na mnogih fakultetah pa lahko zainteresirani študenti prve raziskovalne korake v smeri raziskovanja možganov naredijo že v okviru dodiplomskih raziskovalnih projektov in nalog. Pogosto najdejo mentorje med učitelji tako, da na fakultetnih oglasnih deskah ali na spletnih straneh poiščejo razpise s temami in imeni mentorjev, sami pa lahko spoznajo raziskovalno delo svojih učiteljev tudi prek spletnih baz podatkov o objavah in raziskovalnih projektih.

Medicina

V Sloveniji je študij medicine organiziran v okviru Univerz v Ljubljani in Mariboru. Čeprav se študenti s ključnimi strokami, ki obravnavajo motnje v delovanju in okvare živčevja, srečajo že v dodiplomskem pouku, specializacije s področij nevrologije, nevrokirurgije, psihiatrije in radiologije sledijo diplomski in opravljenemu strokovnemu izpitu.

"Zaposlitev na Univerzi pomeni privilegij intelektualne svobode. Noben dan ni enak drugemu. Vsak dan se naučiš nečesa novega, sežeš dlje in se spopadaš z izzivi."

Maria Fitzgerald, profesorica na Londonski univerzi.

"Najprej naj povem najpomembnejše, to pa je, da sem s svojim poklicem zelo zadovoljen in bi si ga ponovno izbral, če bi spet imel izbiro."

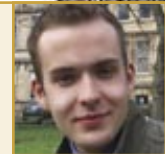
prof. dr. Zoran Grubič, dr. med., nevroznanstvenik

Vita Štukovnik,
doktorska študentka
na Univerzi v Ljubljani

"Po končanem programu Mednarodne mature sem študij nadaljevala na oddelku za psihologijo na Filozofski fakulteti v Ljubljani. Ker v Sloveniji žal še ni specializiranih študijskih programov za področje (kognitivne) nevroznanosti, sem se po diplomski, v želji spoznavanju tudi nevroloških osnov kognicije, vpisala na podiplomski magistrski študij Biomedicina na Medicinski fakulteti v Ljubljani."

Thomas Petty,
študent medicine
na Univerzi Edinburgh

"Že v osnovni šoli sem vedel, da hočem študirati medicino. Zaradi njenega ugleda sem se prijavil na Univerzo Edinburgh. V tretjem letniku sem dobil priložnost, da opravi dodatni diplomski študij in izbral sem nevroznanost. To leto mi je dalo priložnost da se spoznam s temeljnimi raziskavami, na katerih sloni medicina. Veliko sem odnesel in res mi je bilo všeč."

Poučevanje v šoli

Nevroznanost v srednjih šolah ne obstaja kot samostojni predmet. Kljub temu imajo nevroznanostveniki pogosto potrebno znanje za poučevanje biologije, kot tudi številna druga znanja in veščine, ki so nepogrešljivi na poklicni poti učitelja.

Industrija (Farmacevtska industrija)

Odkrivanje in razvoj novih zdravil sta nepretrgana procesa, možgani pa so pogosto ključni cilj farmakološkega zdravljenja. Poleg tega, da finančno podpirajo akademske ustanove, imajo farmacevtska podjetja pogosto tudi svoje lastne razvojne oddelke. Veliko jih sodeluje z univerzami pri razvoju spretnosti in izkušenj za delo v laboratoriju. Podjetja zaposlujejo diplomante iz raznolikih študijev s področja biomedicine, še posebej, če imajo izkušnje z laboratorijskim delom.

Nevroznanstveno raziskovanje

Znanstveno raziskovanje možganov in živčevja ponuja širok razpon možnosti. Raziskovalna področja segajo od slikanja možganov in vedenjskih študij do nevrofiziologije in raziskav molekularne genetike. Raziskovalci v okviru univerz vedno radi vzpodbujajo zainteresirane študente k iskanju akademskega študija, ki bi jim ustrežal. Večinoma pa se čisto znanstveno-raziskovalno delo lahko odvija le na ustreznih inštitutih, kjer so znanstveniki zaposleni predvsem zato, da raziskujejo in objavljajo svoja spoznanja. V univerzitetnem okolju poteka nevroznanstveno raziskovanje ob intenzivnem pedagoškem delu. Kadar se za nevroznanstveno raziskovanje odločijo specialisti posameznih medicinskih strok, pa to delo opravljajo največkrat ob svojem rednem kliničnem delu z bolniki.

Računalniška industrija

Tisti, ki jih zanima poklicna pot v računalništvu ali informacijski tehnologiji, le redko pomislijo na univerzitetni študij nevroznanosti. A kot je bilo možno zaslediti tudi v tej knjižici, obstaja v nevroznanosti vedno večje zanimanje za računalniške tehnologije, ki posnemajo delovanje možganov in vedno več je zanimanja za uporabo znanj nevroznanosti tudi izven medicine.

Znanost in mediji

Od novinarstva do radia in televizije je poklic v medijih zahteven in tekmovalen. Kljub temu se odpirajo številne priložnosti za sodelovanje znanstvenikov na področju sporočanja znanstvenih spoznanj javnosti preko medijev. Znanost stalno napreduje in o novih spoznanjih je potrebno poročati tako z namenom izobraževanja, kot tudi pokrivanja zanimanja javnosti. Raziskovanje s področij nevroznanosti ni izjema. Zanj obstaja v družbi močan interes, ki se ga mediji zavedajo, nova spoznanja pa imajo potencialno možnost pomembnega družbenega vpliva. Dobro znanstveno ozadje in razumevanje raziskovalnega dela, ki ga je moč pridobiti z univerzitetnim študijem, sta pomembna pogoja za točno in učinkovito sporočanje kompleksnih spoznanj tako drugim znanstvenikom, kot širši javnosti.

Znanost in umetnost

Znanost in umetnost se ne izključujeta. Oblikovanje, ki pritegne pozornost in domišljijo, je ključnega pomena pri predstavitvi znanosti širši javnosti. Muzeji, galerije, mediji in druge organizacije vzpodbujajo in financirajo kreativno, eksperimentalno sodelovanje med znanstveniki in umetniki.

